اخبار کوتاه

حذف رژیم صهیونیستی از اجلاس بین‌المللی UIC با درخواست ایران

با پیگیری و درخواست مدیرعامل راه آهن جمهوری اسلامی ایران، رژیم صهیونیستی از حضور در همایش بین المللی و اجلاس راه آهن‌های خاورمیانه (UIC) حذف شد.

به گزارش پیام آشنا، «جبارعلی داتکری» مدیرعامل شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران، به دنبال اقدامات رژیم صهیونیستی در نسل کشی و جنایت علیه بشریت، خواستار تحریم حضور و اخراج رژیم صهیونیستی از همایش بین المللی UIC در ترکیه شده و بر این موضع خود پافشاری کرد.

در همین راستا نیز با ایستادگی جمهوری اسلامی بر مواضع خود، حضور رژیم صهیونیستی در همایش UIC ممنوع و این رژیم جعلی از حضور در این همایش بازماند.

داتکری با بیان اینکه رژیم صهیونیستی، رژیمی انشقاگر و جنایتکار است، گفت: رژیمی که مرتکب جنایت‌های متعدد، نسل کشی و کشتار زنان و کودکان بی دفاع شده است، نباید در چنین همایش‌هایی نیز حضور داشته باشد و این موضع صریح جمهوری اسلامی ایران بود که به برگزارکنندگان این همایش منتقل شده و در نهایت با همکاری و همراهی اکثر آنان اعلان حضور در این اجلاس و همایش بین‌المللی از رژیم صهیونیستی گرفته شد.

۵۶ درصد مخازن سد ها خالی است

از ابتدای سال آبی تا ۱۰ آذر میزان ورودی سدها ۳ میلیارد و ۲۵۰ میلیون متر مکعب بوده است.

به گزارش پیام آشنا، سال آبی جاری (ابتدای مهر ماه) تا ۱۰ آذر میزان ورودی سدها ۳ میلیارد و ۲۵۰ میلیون متر مکعب بوده در حالی که مدت زمان سال گذشته ۳ میلیارد و ۴۵۰ میلیون متر مکعب می‌رسید و اکنون کاهش ۶ درصدی ورودی سدها را شاهد هستیم. البته خروجی سدها کمی قیدوبند کنند به نظر می‌رسد و نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته کاهش ۲ درصدی را نشان می‌دهد به طوری که در از ابتدای مهر ماه تا ۱۰ آذر ماه خروجی سدها ۵ میلیارد و ۱۵۰ میلیون متر مکعب بوده در حالی که سال گذشته این عدد به ۵ میلیارد و ۲۵۰ میلیون متر مکعب می‌رسید.

همچنین آب موجود در مخازن سدها از ابتدای سال آبی تا ۱۰ آذر ماه ۲۲ میلیارد و ۶۶۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته ۳۰ میلیارد و ۴۵۰ میلیون متر مکعب افزایش ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد. در مجموع نیز ۴۴ درصد از سدها پر و ۵۶ درصد دیگر از ظرفیت مخازن سدها خالی است.

ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور از ابتدای سال آبی جدید تا ۹ آذر معادل ۳۴۵ میلیمتر می‌باشد این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درآمدت ۲۶۵ میلیمتر ۵ درصد کاهش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته ۳۴.۲ میلیمتر ۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

دبیر انجمن صنایع لبنی خبر داد
توزیع گسترده کره در فروشگاه‌های سراسر کشور

دبیر انجمن صنایع لبنی گفت: به منظور رفع کمبود کره، توزیع گسترده کره در فروشگاه‌های سراسر کشور آغاز شد.

به گزارش پیام آشنا، رضا باکری -دبیر انجمن صنفی صنایع لبنی -با اشاره به توافق این انجمن با انجمن شیر خشک برای تامین خامه و چربی مورد نیاز کارخانجات لبنی گفت: طی دو هفته اخیر تولید و عرضه کره در کشور افزایش یافت و امید است به زودی مشکل کمبود کره در بازار رفع شود. وی افزود: افزایش شدید قیمت جهانی کره و چربی حیوانی باعث شد تا صادرات کره افزایش یابد به طوری که طی شش ماه نخست سال جاری به میزان ۱۲ ماه سال گذشته کره از کشور صادر شد. بنا بر اعلام انجمن صنایع لبنی، باکری تأکید کرد: اصلاح قیمت پایه صادراتی باعث می شود که صادرات کره نیز تعدیل شود تا کمبودی برای تامین کره در فروشگاه‌های کشور وجود نداشته باشد.

حراج بعدی شمش طلا ۱۳ آذرماه برگزار می‌شود

بانک مرکزی اعلام کرد: هفتاد و سومین حراج شمش طلای مرکز مبادله ایران در روز سه‌شنبه ۱۳ آذرماه برگزار خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، متقاضیان خرید شمش طلای مرکز مبادله ایران می‌توانند با واریز مبلغ سه میلیارد و پانصد میلیون ریال(۳۵۰ میلیون تومان) به عنوان وجه التضمین به ازای هر قطعه شمش طلا تا ساعت ۲۴ روز دوشنبه ۱۲ آذرماه در هفتاد و سومین حراج این مرکز شرکت کنند. این حراج از ساعت ۱۲ الی ۱۶ در تالار معاملات طلای مرکز مبادله ایران برگزار خواهد شد.

هوشمندسازی معدن و صنایع معدنی نهایی می‌شود

معاون برنامه‌ریزی و توانمندسازی ایمیدرو خبر داد این سازمان در حال نهایی سازی برنامه هوشمندسازی در معدن و صنایع معدنی است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی(ایمیدرو) سمیه خلوصی - معاون برنامه ریزی و توانمندسازی ایمیدرو - با اعلام این خبر گفت: ایمیدرو اقدامات گسترده‌ای را برای هوشمندسازی و استفاده از تکنولوژی صنعت نسل چهارم، انجام داده که بخشی از آن شامل همکاری با وزارت ارتباطات و فناوری، برگزاری دوره های آموزشی و همچنین اجرای پایلوت این برنامه در معادن است. وی ادامه داد در این راستا تفاهم‌نامه‌ای با وزارت ارتباطات و فناوری مبادله شده که طبق آن مقرر شده زیرساخت های مرتبط با هوشمندسازی در معادن، توسط این وزارتخانه ایجاد شود. به گفته خلوصی، اجرای برنامه‌های آموزشی، انتشار اطلاعات مختلف، مزایای استفاده از هوشمندسازی و استفاده از تکنولوژی نسل چهارم، از دیگر فعالیت‌های ایمیدرو در این مسیر به شمار می‌آید. معاون ایمیدرو همچنین بااشاره به فعالیت‌های صورت گرفته در راستای فولاد سبز، اظهار کرد: بررسی‌های متعددی در این برنامه در سه مقیاس آزمایشگاهی، شبیه‌سازی و اجرای پایلوت انجام شده و طرح آن در حال نهایی شدن است و به زودی در سطح ایمیدرو اجرایی می‌شود. خلوصی اظهار امیدواری کرد که طی یک ماه آتی، برنامه قطعی و جامع این طرح نهایی و سپس وارد عملیات اجرایی شود.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در گفت و گو با پیام آشنا مطرح کرد

چالش بزرگ بازار مسکن؛ عدم قیمت گذاری علمی

محبوبه بیدکی - عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در مجلس شورای اسلامی یکی از دلایل افزایش اجاره بها را احتکار در بازار مسکن دانست و تاکید کردعدم واقع وضعیت فعلی بازار مسکن ناشی از احتکار بسیاری از خانه‌های خالی است که با انگیزه دلالی نگهداری می‌شوندمی ترسید اتخاذ اقدامات موثر برای جلوگیری از احتکار و افزایش تعطاف پذیری در بازار مسکن از اهمیت برخوردار است.

هادی قوامی نماینده مجلس شورای اسلامی پیرامون افزایش اجاره بها در بازار مسکن ،گفت: یکی از مسائل پراهمیت در زمینه مسکن افزایش قیمت‌ها است که نیاز به تامین منابع مالی خاص دارد، به نظر می‌رسد توجه دولت به این مسئله و اختصاص بودجه لازم برای تسهیل در زمینه تولید و عرضه مسکن کمک بزرگی در راستای کاهش قیمت‌های بازار داشته باشد.

نماینده مردم لسفارین در مجلس دوازدهم با بیان اینکه دولت باید یک رویه تصاعدی برای مالیات بر خانه‌های خالی ایجاد کند تذکید کرد:در واقع انگیزه‌های مالکان برای نگهداری خانه‌های خالی باید مورد نظر قرار گیرد و دولت باید با اعمال مالیات بر این خانه‌ها، مالکان را وادار به تعداد بیشتری از خانه های خالی برای عرضه کند. همچنین معافیت‌های مالیاتی برای خانه‌هایی که به قیمت‌های مناسب برای اجاره عرضه می‌شوند اعمال شود.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در مجلس شورای اسلامی یکی از دلایل افزایش اجاره‌بها را احتکار در بازار مسکن دانست و ادعا داد: در واقع وضعیت فعلی بازار مسکن ناشی از احتکار بسیاری از خانه‌های خالی است که با انگیزه سفته بازی و دلالی نگهداری می‌شوند و به بازار عرضه نمی‌شوند. اتخاذ اقدامات موثر برای جلوگیری از احتکار و افزایش انعطاف پذیری در بازار مسکن از اهمیت برخوردار است.

نماینده مردم در مجلس دوازدهم در ادامه افزود:متفقانه وضعیت فعلی بازار مسکن ناشی از وجود تعداد فراوانی خانه های خالی است که به دلیل دلالی در بازار مسکن نه تنها فروخته نمی‌شوندبلکه اجاره نیز داده نمی شوند،همچنین قیمت‌گذاری در حوزه اجاره و خرید مسکن بر پایه مطالعات علمی و کارشناسی صورت نگرفته است.

عضو رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه قیمت‌های مسکن تحت تأثیر عوامل غیرعلمی قرار دارند و تصمیم‌گیری‌ها بیشتر براساس فضای روانی و عوامل نوسانی انجام می‌شود نه براساس تحلیل‌های علمی و کارشناسی گفت:بدیهی است که برنامه ریزی، سرمایه گذاری و اقدامات قابل توجهی برای تولید و عرضه مسکن‌های ارزان صورت گرفته است، اما نیاز به اقدامات عملی و موثرتر از سوی دولت وجود دارد.

قوامی در پایان خاطرنشان کرد: با استفاده از تجربیات گذشته می‌توان دید که قیمت مسکن پس از رشد شدید، به مدت چند سال نسبتا ثابت می‌ماند، اما در حل حاضر، با افزایش قیمت‌ها شاهد شیب تند افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن هستیم که باعث ایجاد رکود در بازار می شود.

mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

---

۵۹ درصد گاز ارسالی به شبکه در بخش خانگی مصرف می‌شود

یک مقام مسئول گفت: همزمان با کاهش دما در نقاط مختلف کشور، مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء به بیش از ۵۰۰ میلیون مترمکعب رسید که معادل ۵۹ درصد از مجموع گاز ارسالی به شبکه کشور است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از شرکت ملی گاز ایران، غلامرضا کوشکی با اشاره به کاهش محسوس دما از روز جمعه (نهم آذر) و تداوم آن طی هفته جاری اظهار کرد: این کاهش دما سبب ثبت رکورد ۵۰۰ میلیون مترمکعبی مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء شد که معادل ۵۹ درصد از مجموع گاز ارسالی به شبکه است.

وی ادامه داد: پیش‌بینی می‌شود با تداوم روند کاهشی دما، حداقل ۱۰ تا ۱۵ درصد به مصرف بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء افزوده شود.

رئیس مرکز کنترل شبکه، راهبری گاز کشور با تأکید بر اینکه موج سرما هم‌اکنون نیمه شمالی و شمال‌شرق کشور را در بر گرفته است، بیان کرد: با وجود اینکه شبکه گاز شمال‌شرق کشور در انتهای شبکه سراسری گاز قرار دارد، اما تا این لحظه پایدار بوده و هیچ‌گونه افت فشار یا قطعی گازی در این مناطق گزارش نشده است.

کوشکی با اشاره به کاهش چشمگیر میانگین کلی دما در کشور و با توجه به اینکه بسیاری از شهرها و روستاها در نیمه شمالی کشور دمای زیر صفر درجه را ثبت کرده‌اند، تصریح کرد: از هم‌وطنان در سراسر کشور خواهش می‌کنیم با رعایت برخی نکات ساده اما کاربردی مثل شناسایی منافذ ورود سرما به منزل، تنظیم دمای بخش‌های مختلف منزل بر اساس کاربرد آن، تنظیم دمای وسایل گرمایشی در سطح استاندارد، پوشیدن لباس گرم و استفاده از پرده‌های ضخیم در منازل، ضمن تأثیرگذاری چشمگیر در کاهش مقدار هدر رفت گاز در بخش خانگی، به شرکت ملی گاز ایران در حفظ جریان پایدار گاز برای تمام بخش‌ها در اقصی نقاط کشور کمک کنند.

قیمت برنج کاهشی می شود

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی اظهار کرد: با توجه به شرایط عرضه و آغاز ثبت سفارش برنج خارجی، طی روزهای آینده شاهد کاهش قیمت برنج خواهیم بود.

به گزارش پیام آشنا، طی دو ماه گذشته با کاهش عرضه برنج خارجی به بازار، نرخ‌ها در چند مرحله افزایش یافتند. برنج هندی و پاکستانی از کیلویی ۵۰ هزار تومان به ۷۰-۷۵ هزار تومان افزایش پیدا کرده است و برنج هندی نیز حدود ۲۰ هزار تومان در هفته جاری افزایش قیمت داشته و زمینه آن نیز خیلی کم شده و از ۶۰ تومان به ۸۰ تومان رسیده و برنج پاکستانی نیز افزایش قیمت ۸۵ هزار تومان را تجربه کرده است. این در حالیست که تغییر قیمت‌های رخ داده در برنج خارجی، برنج ایرانی را نیز تحت تاثیر قرار داده است و برنج طارم دم‌سیاه هاشمی از ۱۱۵ هزار به ۱۱۹ هزار تومان افزایش یافته است.

با برداشته شدن ممنوعیت ورودات از ابتدای ماه جاری، برنج موجود در گمرکات وارد بازار شده است و به

گفته محمد مختاریفی-رئیس انجمن تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان برنج- از اول آذرماه برنج‌هایی که در گمرک مانده بودند می‌توانستند دیگر وارد کشور شوند و این برنج‌ها به‌صورت تدریجی وارد بازار می‌شوند و قیمت‌ها رامی‌توانند به‌تدریج و در کوتاه‌مدت تغییر دهند و به گفته فروشندگان و توزیع‌کنندگان برنج، از آغاز واردات تا کنون حدود ۲۰ هزار تومان هر کیلو برنج کاهش قیمت داشته و قیمت عمده برنج هندی ۴۸ تا ۵۰ هزار تومان و برای مصرف‌کننده ۵۵ هزار تومان است و برنج پاکستانی نیز با قیمت ۵۷ هزار تومان به فروش می‌رسد.

علاوه بر این ۳۰ هزار تن برنج وارداتی توسط شرکت بازرگانی دولتی جهت تنظیم بازار نیز موجود است که با نرخ ۴۶ هزار و ۸۰۰ تومان به دست بنکداران و با قیمت ۵۰ هزار تومان به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد و با توجه به اینکه واردات برنج‌های خارجی آغاز شده است حدود ۴ تا ۵ درصد نیز برنج ایرانی فت قیمت را تجربه می‌کند

خبر جدید که پس از واردات برنج اهمیت دارد این است که از روز گذشته ثبت سفارش برنج از سر گرفته شده و در این مرحله ۲۰۰ هزار تن ثبت سفارش برنج آغاز شده است؛ اما بر اساس قوانین برنج‌هایی که الان ثبت سفارش می‌شوند حداقل یک ماه دیگر وارد بازار خواهند شد.

به گفته رضا کنانگری-رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی- با توجه به عرضه‌ای که این روزها در بازار داریم، در کوتاه مدت شاهد کاهش قیمت این محصول خواهیم بود.

رئیس کمیسیون طلا اتاق اصناف ایران اعلام کرد

فروش مصنوعات طلا و جواهر از طریق فضای مجازی منعی ندارد

رئیس کمیسیون طلا، جواهر و نقره اتاق اصناف ایران با اشاره به تدوین ضوابطی جدید برای فروش آنلاین طلای آبشده، گفت: فروش مصنوعات طلا و جواهر در فضای مجازی به هر مقداری که باشد منعی ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از اتاق اصناف ایران، کیومرث امیریان -رئیس کمیسیون طلا، جواهر و نقره اتاق اصناف ایران - اظهار کرد: در حال حاضر فروش طلای آب شده به صورت آنلاین با ابرفدائی همراه است که لازم است با برخی اصلاحات، ضوابط جدیدی برای آن تدوین شود در حال حاضر کمیته‌های مشترکی با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط برای تدوین این ضوابط تشکیل شده و موضوع در حال بررسی است که در ادامه در این زمینه اعلام نظر خواهد شد.

وی با اشاره به برخی تصورات نادرست مبنی بر ممنوعیت فروش طلا در فضای مجازی گفت: فروش مصنوعات طلا و جواهر در فضای مجازی به هر مقداری که باشد منعی ندارد و افراد صاحب پروانه کسب می‌توانند به صورت آنلاین خرید و فروش خود را انجام دهند.

امیریان تصریح کرد: مردم نیز می‌توانند با اطمینان خاطر از فروشگاههایی که پروانه کسب خود را از اتحادیه دریافت کرده‌اند، مصنوعات طلا و جواهر مورد نظر خود را از طریق فضای مجازی خرید و دریافت کنند.

اخلال در بازار دلار راهبرد دشمن است

سفیر اسبق ایران در لبنان و اردن با بیان اینکه تحولات سیاسی و منطقه‌ای در اقتصاد موثر است به موضوع هیجانی بودن افزایش قیمت‌ها به‌ویژه نرخ ارز اشاره کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، احمد دستمالچیان سفیر اسبق ایران در لبنان و اردن با بیان اینکه تحولات سیاسی و منطقه‌ای در اقتصاد موثر است به موضوع هیجانی بودن افزایش قیمت‌ها به‌ویژه نرخ ارز اشاره کرد و گفت: یکی از راهبردهای دشمن ایجاد تزلزل در بازارهای مختلف به‌ویژه بازار ارز است و با توجه به تأثیراتی که بازار ارز بر سایر بازارها ایجاد می‌کند، اصولاً دشمن تلاش می‌کند از این محور اقتصاد ایران را تحت‌الشعاع قرار دهد؛ اما خوشبختانه موفق نمی‌شود.

وی در این باره تاکید کرد: ایجاد اخلال در نظم اقتصادی و افزایش نرخ ارز همواره یکی از اهداف مهم دشمن بوده است، اما به واسطه عملکرد صحیح بانک مرکزی و رصد و نظارتی که طی بیش از یک سال گذشته داشته؛ در نرخ ارز شوک‌های بسیار سنگینی ایجاد نشده و این در حالی است که شاهد حوادث سیاسی متعددی در منطقه بوده‌ایم.

سفیر اسبق ایران در لبنان و اردن معتقد است: اینکه بازار ارز طی ماه‌های گذشته که جبهه مقاومت از لبنان تا سوریه و عراق و غزه دستخوش تحولات بسیاری بوده و ایران نیز در بحبوحه رویارویی با دشمن قرار داشته؛ مانند سال‌های گذشته دچار بحران‌های عمیقی نشده است نشان از مدیریت بانک مرکزی بر بازار ارز و تکامل شناخت مردم نسبت به آثار تحرکات سیاسی بر بازار ارز دارد.

به گفته این کارشناس سیاست خارجی، بازار ارز پس از حوادث سوریه با اینکه تکانه‌های کوچکی داشته، اما دستخوش تغییرات شدیدی نشده که اقتصاد را در وضعیت منفی قرار دهد؛ بنابراین در قافله سوریه هم قیمت‌ها مانند دوره‌های گذشته در این یکسال اخیر؛ به سطح قبلی بازمی‌گردد یا دست کم نوسان زیادی نخواهد داشت.

دستمالچیان با بیان اینکه مدیریت بازار ارز موضوع بسیار مهمی است، چرا که مسائل اقتصادی و سیاسی به نوعی در هم تنیده هستند، تصریح کرد: به نظر می‌رسد بانک مرکزی با آگاهی به مسائلی که در این حوزه‌ها شاهد آن هستیم، و مدیریت هوشمندانه؛ مانعی بزرگ در برابر نوسانات نرخ ارز قرار داده تا شبیه به سالهای گذشته مثل سال ۱۳۹۹ در مست قدتأ تورم‌های بالا و نرخ‌های به شدت سنگین ارز قرار نگیریم.

فهرست کشورهای عضو بریکس تا پایان سال اعلام می‌شود

دیپلمات روسی گفت: هیچ کشوری دعوت برای پیوستن به گروه بریکس را رد نکرده و فهرست کامل کشورهای جدید تا پایان سال جاری منتشر خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، سرگئی ریابکوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه، اظهار کرد: هیچ کشوری که دعوتنامه برای عضویت به بریکس دریافت کرده، آن را رد نکرده است.

وی افزود: فهرست کشورها هنوز بسته نشده است، هیچ دعوتنامه‌ای رد نشده و روسیه انتظار دارد تا قبل از پایان سال فهرست کشورها را اعلنی کند.

ریابکوف گفت: موضوع این است که همه شرکای بالقوه مراحل داخلی خود را تکمیل نکرده‌اند، بنابراین اثر اکنون فهرست نهایی منتشر کنیم. ممکن است کسانی را که هنوز مراحل خود را تکمیل نکرده‌اند در موقعیت نامناسبی قرار دهیم. ما باید صبر داشته باشیم.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، پس از نشست بریکس در شهر کازان روسیه گفت که فهرست کشورهای شریک این گروه توافق شده است. با این حال، فهرست به صورت عمومی منتشر نشد و رهبر روسیه توضیح داد که اینها دعوتنامه برای آن کشورها ارسال می‌شود و پس از پاسخ مثبت، اسامی کشورها اعلام خواهد شد.

بیزنس گزارش کرد، مصر، اتیوپی، ایران، عربستان سعودی و امارات متحده عربی از اول ژانویه ۲۰۲۴ به عضویت گروه بریکس (برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی) درآمدند. برزیل در سال آینده ریاست بریکس را بر عهده خواهد گرفت.

معاون وزیر خارجه روسیه خاطرنشان کرد: مسکو قصد دارد فهرست کامل کشورهای شریک جدید گروه بریکس را تا پایان سال جاری منتشر کند. ما انتظار داریم فهرست کامل کشورهایی را که شرکای بریکس می‌شوند، قبل از پایان دوره ریاست روسیه در پایان سال منتشر کنیم. من نمی‌توانم این کشورها را در حال حاضر نام ببرم، زیرا با روندی که ما بر سر آن توافق کردیم مغایرت دارد.

یادداشت

سندروم خودکفایی در صنعت خودرو

اخیرا وزارت صمت بعد از قریب به ۱۸ماه با مجوز افزایش قیمت خودروهای تولیدی دو خودروساز بزرگ کشور موافقت کرده و با توجه به اینکه کمتر از چهارماه از شروع به کار دولت جدید می‌گذرد، به نظر می‌رسد برای عموم مردم خوشایند نبوده است چرا که مردم غالبا مجوز افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها را دلیلی بر افزایش مجدد قیمت خودرو در بازار آزاد دانسته و آن را علت تورم تلقی می‌کنند. مشابه این استدلال را در افزایش قیمت دلار نیما نیز شنیدیم که رشد نرخ نیما سبب جهش نرخ دلار بازار می‌شود؛ حال اینکه هر دو مورد فوق تنها معلول تورم هستند و نه علت آن. البته هدف این مرقومه پرداختن به مقوله دوگانه واردات خودرو یا تولید داخلی آن است.

به‌مضطور پرداختن به بهینه بودن واردات در مقابل تولید داخل باید برخی ارقام و آمار کلی مرتبط با این صنعت مرور شود. خودرو حدود ۲۰ درصد از تولید و اشتغال بخش صنعت کشور را به خود اختصاص داده و حدود ۲میلیون شغل با این صنعت مرتبط است. نیاز سالانه کشور حدود ۱.۵میلیون دستگاه خودرو و کل خودروی موجود در کشور ۲۵میلیون دستگاه است که روزانه ۱۲۰میلیون لیتر بنزین مصرف می‌کنند که ارسال حدود ۶میلیارد دلار برای واردات بنزین باید تخصیص یابد. به صورت تاریخی و میانگین از این ۱.۵میلیون دستگاه خودرو، سالانه (قبل از ممنوعیت واردات خودرو از سال ۹۸) ۷۰هزار دستگاه از محل واردات و ۱.۳میلیون دستگاه خودرو توسط دو خودروساز بزرگ کشور تولید و مابقی توسط مونتاژکاران تامین می‌شده است.

در شرایط فعلی اگر تمامی این ۱.۵میلیون دستگاه خودرو از محل واردات تامین شوند، با فرض واردات خودروی به‌روز و اقتصادی دنیا و لحاظ قیمت متوسط ۲۰هزار دلار برای هر خودرو، سالانه به ۳۰میلیارد دلار از جهت واردات خودرو نیاز داشتیم که در اقتصادی با کسری تراز تجاری غیرنفتی به‌میزان ۱۲میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲، نشئتی به نظرم می‌رسد!

سیاستگذار در مواجهه با این مساله و به تلبی از سیاست صنعتی‌سازی که در دوره شروع تولید و مونتاژ خودرو در صنعت کشور سیلت محبوبی بین کشورهای در حال توسعه (به‌ویژه شرق آسیا) بود، حمایت تمابقد و بی‌قید از به‌اصطلاح صنعت نوزاد کشور را با دیوار بلند تعرفه، بازرگانی خودرو و بعضا حتی ممنوعیت واردات انجام داد. تا اواسط دهه ۹۰ نقد اصلی به کیفیت خودروهای تولید داخل در قیاس با خودروهای روز دنیا بود که بعد از شروع قیمت‌گذاری دستوری این صنعت، زیان‌ده شدن خودروسازها و زیان سهامداران آن و رفتن ذیل ماده ۱۴۱ قانون تجارت (ورشکستگی) نیز به مصائب این صنعت اضافه شد و نهایتا نیز کمبود عرضه و نارضایتی از لاتاری خودرو مساله خودرو را به یک مساله سیاسی-اجتماعی بدل کرد: به نحوی که دسترسی به خودرو به قیمت کارخانه به یکی از مکانیزم‌های تعیین کننده بازتوزیع ثروت و عایدی در بین خانوارها بدل شد.

اما اگر شرایط به‌گونه‌ای بود که به‌جای تاکید عجیب و غیراقتصادی بر خودکفایی در تولید همه محصولات (بدون توجه به توانایی رقابتی و فنی و مزیت نسبی) و حمایت می‌کرد از این صنعت با تعرفه‌های بازرگانی سنگین، نصف این نیاز در داخل و نصف از واردات تامین می‌شد، یعنی از ۲.۵میلیون دستگاه خودروی موجود در کشور، ۱۲۵میلیون دستگاه خودروی خارجی با مصرف متوسط ۵لیتر در ۱۰۰کیلومتر داشتیم، در این صورت مصرف روزانه بنزین از ۱۲۰میلیون لیتر فعلی به حدود ۸۰میلیون لیتر کاهش پیدا می‌کرد.

بنابراین به‌جای تخصیص ۶میلیارد دلار برای واردات سالانه بنزین، می‌توانستیم روزانه ۳۰میلیون لیتر نیز صادر کنیم که سالانه ۷.۲میلیارد دلار ارزآوری برای کشور داشت؛ یعنی تراز تجاری بیش از ۱۳میلیارد دلار (۶میلیارد دلار از محل عدمنیاز به واردات بنزین و مابقی از محل صادرات بنزین تولیدی مازاد بر مصرف کشور) نسبت به شرایط فعلی بهبود پیدا می‌کرد و با این ۱۳میلیارد دلار می‌توانستیم برای واردات ۶۵۰هزار دستگاه خودرو ارز تامین کنیم. بنا بر آمار پلیس راهور، به‌طور متوسط روزانه ۵۰نفر از هم‌وطنان در تصادفات رانندگی جان خود را از دست می‌دهند که براساس گزارش فرمانده انتظامی کشور در سال ۱۴۰۲، تعداد فوتی‌های تصادفات رانندگی با رشد ۳۸درصدی به بیش از ۲۰هزار کشته رسیده است که بررسی‌ها نشان می‌دهد ۵۰ تا ۶۰درصد علت فوت به کیفیت و ایمنی خودرو مربوط می‌شود.

پس بی‌راه نیست اگر بگوییم در صورت رقابتی شدن تولید خودرو در کشور (با کاهش تعرفه واردات و آزادی‌سازی پله‌ای قیمت کارخانه‌ای خودروها) و تامین نصف نیاز کشور از خودروهای وارداتی به‌روز دنیا یا تولید داخلی با کیفیت، می‌توان انتظار داشت ۲۰درصد از کشته‌ها معادل روزانه ۱۷نفر و سالانه حدود ۵۰۰نفر کم شود که ارزش جان انسان‌هاست و قابل ارزش‌گذاری مادی نیست. لذا به نظر می‌رسد سیاستگذار با تعرفه‌های حمایتی سنگین و تلقی نادرست از مفهوم حمایت از صنایع نوپا و مفهوم تولید داخل، تعامل بدی ایجاد کرده که در نهایت خودروساز داخلی زیان‌ده و به قطعه‌سازان به‌شکار شده است و مصرف‌کنندگان نیز از قیمت بالای خودرو در بازار و شرایط نامناسب عرضه آن به روش لاتاری و همچنین کیفیت خودروهای تولیدی با نارضایتی جدی مواجه‌اند.

بنظر نگارنده، راه‌حل در عقب‌نشینی از حمایت بی‌قید از خودروساز داخلی، عدم‌قیمت‌گذاری دستوری و سرکوب قیمتی کارخانه‌ای خودروهاست، چرا که با آن قیمت کارخانه نیز برای عموم در دسترسی نیست و مارجین موجود بین قیمت بازار و کارخانه نه به کام تولیدکننده و مصرف‌کننده، بلکه به کام واسطه‌گران خودرو خوش آمده و شبکه ذی‌نفعانی را نیز به وجود آورده است. بنظر می‌رسد می‌توان طی یک برنامه چهار پنج‌ساله به‌سمت کاهش پله‌ای تعرفه‌های وارداتی و همزمان افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها رفت؛ به نحوی که واردات به‌مرور تسهیل شود و خودروساز نیز از زیان خارج شده و امکان سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و افزایش کیفیت را داشته باشد. در پایان لازم است باز هم اشاره کنم که برای ساختن یک صنعت و موفقیت در بازارهای صادراتی، هزار و یک کار درست باید انجام شود، اما برای زمین زدن یک صنعت، سرکوب ارزی و قیمت‌گذاری دستوری کفایت می‌کند.

امیرمحمد گلوتاتی
پژوهشگر دکترای اقتصاد
Alborz.payam@gmail.com